

BÁCSMEGYEI NAPLÓ.

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: egész évre 16 kor. félévre 8 kor,
negyed évre 4 kor. Vidékre: egész évre 20 kor,
félévre 10 kor. negyed évre 5 kor.
Egyes szám ára: 6 fillér.

Megjelenik naponként reggel, kivéve hétfőn.

Laptulajdonosok és főszerkesztők:

JANIGA JÁNOS dr. és VOJNICH GYULA dr.

Szerkesztőség:

Kossuth-u. 12. sz., Manojlovits ház. Telefon sz. 11

Kiadóhivatal:

HEUMANN MÓR könyvkereskedése, Szabadkán.
Telefon sz. 85,

A magyar állam.

Mi nem engedményeket kérünk, mert engedményeket csak kérni lehet. Mi jogokat követelünk. Jogokat, melyek immár természeti jogainkká váltak. Nekünk mai küzdelmeink közepette a történelemhez csak anyiban van közünk, hogy eseményeivel bizonyítsuk, miszerint jogaink természetjogokká szentesültek. A történelmi jog soha sem lehet abszolút értékű alapja az államalkotás jogának, csak relatív becsű érv amellet, hogy az államalkotás miként formálódott nemzeti jellegünk természetes, a nemzeti szó által jelzett fogalom lényegévé.

Amíg merően történelmi alapon állunk, addig mindig meg kell hallgatnunk a másik felet is. Amíg a történelemben bizunk csupán, mint csalhatatlan és áru-
lást nem ismerő fegyvertársban, addig mindig csak ellenfeleknek tekinthetnek bennünket, akiknek kötelessége elismernie maga fölött az ítélkező bírót, kötelessége ítéletre várnia, mely ellen legfőlebb csak felelbezzhet. Az a nemzet, mely merően a történelemből rak államának alapot, csak idealis alapokon nyugszik. Csupán azon népnek van joga nemzeti jellegű államalkotásához, mely realis alapokat rak az államé pülete alá, s magát a történelmet nem tekinti egyébnek, mint a becsületes, lelkiismeretes munkát végző építőmester eszközének. És mi ilyen nép, mi ilyen nemzet vagyunk; ezért van jogunk követelni, ezért nem kell kérnünk.

Átfutva történelmünket, az események egész sorozatával találkozhatunk, amelyek mind azt mutatják, miképen alakult át államalkotási jogunk természeti joggá. Az események egész sorozata azt mutatja, hogy történelmünk nem egyéb, mint asszimilálódás, mint egybeolvadás magával a természettel, melyben élünk. De nem csak ezt bizonyítja, hanem egyszersmind igazolja, azt is, hogy magát a természetet is, minden megnyilatkozásában magunkhoz azonosítottuk.

Tagadhatatlan az, hogy államiságunkkal környezetünknek, érve államiságunk környezetét, bizonyos tekintetben életfel-

tétellé váltunk. Természetes akadályaivá lettünk annak, hogy a körülöttünk élő nemzetek ellentétes érdekei egymás között szakadatlanul harcoljanak a fejlődés rovására. Akadályai voltunk népek megsemmítésének és biztosítékai népek törekvéseinek, melyeknek célja lenyűgözött államiságuk rekonstruálása volt.

Alkalmunk elég volt arra, hogy kormányformáink kivetkőzzenek abból a nemzeti jellegből, melylyel mi ruháztuk föl, de soha sem engedték meg, hogy államiságunk megsemmisítésével nemzetiségünket is sirba hantolják. Sajátságos, de igaz, hogy nagyon gyakran az államiságunkért folytatott küzdelemben élesztettük, fejlesztettük nemzeti érzelmeinket, ezzel lelkesítettük, ezzel tüzeltük harczra sokszor még az olimpusok istenségei ellen is.

Igy lettünk egygyé a haza földjével így lett egygyé velünk a föld. A talajból éltünk, s a talaj, a rajta élők külfölbfeleségeinek daczára is így tartotta fön egységét, hogy ezen egységgel a környezet életében, ha egyéb nem. közvetett feltétele legyen a békés haladásnak. Mintha Európa atmospherája tudatosan asszimilált volna bennünket azzal a darab földdel, melyet Magyarországnak nevezünk.

Különös, hogy ma is államiságunk ismérvei rázták föl a magyar nemzet szunyadó génuszát.

Európa egyéb népeinél a nemzeti jelleg viaskodik az államiságért. A délkeleti államok és népek története letagadhatatlan bizonyíték. Nálunk sokszor megfordítva volt. Mintha csak az anyaföld szelleme készített volna bennünket küzdelemre.

És ha szótfogadtunk, győztünk.

Most is küzdünk. De küzdelmeink közepette egyet ne feledjünk el. Amiért küzdünk, azt nem kérjük, hanem követeljük, mert jogainkért küzdünk. Mi nemcsak mint nemzet, hanem mint állam is természeti jogokért küzdünk.

XIII. Leó pápa meghalt.

Lapunk zárta után a késő éjjeli órákban sürgöny értesítést kaptunk Rómából, hogy Ő szentségét ma délután 4 óra 5 perczkor a halál megváltotta a hosszas szenvedésektől.

94 éves volt. Hatalmas szelleme a katolikus egyház örök büszkesége lesz.

Országgyűlés.

Fél tizenegy után nyitja meg gróf Apponyi Albert az ülést. A jegyzőkönyv felolvasása után az elnök megteszi előterjesztéseit. Ezek közt egy a tanítók nyugdíjára vonatkozó kérvényt is bemutat, a melyet Olay Lajos az osztályok elé utasítani kér. Az elnök a kérést nem tartja helyénvalónak, mire Olay a Ház határozatát kéri. Apponyi erre

elrendeli a szavazást, de mivel a baloldaltól kétségbe vonják a Ház határozatképeségét, a képviselők megszámolását is elrendeli. Összesen 69 képviselő lévén jelen a Ház határozatképtelen, s így az elnök egy negyed-órára felfüggeszti az ülést.

Tizenegy óra után újra megnyitja Apponyi az ülést, de Kubinyi Béla felszólalása folytán újból konstatáltatik a határozatképtelenség, mire a névsor felolvasását rendeli el az elnök.

Kubik Béla: Kéri a távollévőknek is felolvasását, már csak azért is, mert azóta sokan megjöttek s méltánytalan volna, ha ezek is távollévőknek tekintetnek. Különben is szokás a névsort kétszer felolvasni.

Apponyi elnök: Ez a szokás csak a névszerinti szavazásokra áll. Mindenekelőtt konstatálja, hogy most már, mint a névsorolvasásból kitűnt, száztizenegyen vannak jelen s így a határozatképeség megvan. Elrendeli tehát a szavazást arra, hogy elfogadja-e a Ház az elnöknek a házszabály értelmezését, mely szerint a Ház előtt még nem tárgyalt ügyekben érkező kérvények csak a kérvényi bizottsághoz utalhatók.

A többség az elnöki értelmezést elfogadja.

Apponyi elnök: Ez általánosságban történt állásfoglalása a Háznak eldönti a szóban lévő ügyet is, hogy tudniillik a most hozott határozat következtében a szóban lévő kérvény is csak a kérvényező-bizottsághoz utasítatik.

Apponyi elnök jelenti ezután, hogy a katalógus-olvasásból konstalálni fogja, kik az igazolatlan távollévők. Ezeknek névsorát holnap fogja bemutatni a Háznak, mely döntet azután a további eljárásról.

Személyes ügy.

Napirend előtt személyes ügyben Lendl Adolf kér szót.

Lendl Adolf: A múlt szombaton interpellációt terjesztett a képviselőházban a belügyminiszter elé. Beszéde közben az elnök Dániel azt vetette közbe szólónak, hogy csak olyat terjesszen elő, amit igazolhat. Majd később azt vetette közbe, hogy nem lehet egy egész vármegye tisztikarát úgy megbélyegezni. Ez utóbbi rendreutastást nem hallotta s így most reflektál rá. Kijelenti, hogy ő nem vádolta meg az egész vármegyei tisztikart, hanem névszerint megjelölte azokat, akik ellen kifogás van.

A napirend.

Ezután — a déli óra elmúlt már — kerül csak sor a napirendre; a miniszterelnök programja fölött való vita folytatására.

Pap Zoltán beszél és — terve szerint ki-beszéli az ülést.

Tüzérségi laktanyánk.

A vegyes bizottság ma délelőtt kezdte meg tárgyalásait Biró Károly elnöklete alatt zárt ülésében.

A tanácskozás első tárgya a hely meghatározása a térképek szerint, s csak azután következik a helyszíni szemle. Amint ismeretes, a tanács három helyet hoz javaslatba. Az első a régi baromvásártér a halasi ut végén, a második a mostani gabonavásártéren a Zombori ut végén, s a harmadik a szegedi uton a honvédhuszár laktanyán túl.

Ma beszéltek ugyan már katonai kijelentésekről, de ezen híreszteléseknek ma még biztos alapja nincs.

Hadtest parancsnokság.

A ma megkezdett tárgyalások kapcsán egy újabb katonai hirt is hozhatunk.

Amint értesülünk a tűzérezreddel egyidejűleg Szabadka hadtest parancsnokságot is kap.

Erre szükség van azért, hogy az esetleges mozgosítások könnyebben bonyolítottathassanak le.

Tervezik azt is, hogy legközelebb az egész 86-ik gyalogezredet Szabadkára hozzák. Lasankint mégis csak élénkülünk.

H I R E K.

Szabadka, július 20.

— **Küldöttség a polgármesternél.** Ötven tagból álló küldöttség tisztelgett tegnap Pausits János, törvényhatósági bizottsági tag és ipartestületi elnök vezetése mellett, Biró Károly polgármesternél. A küldöttség vezetője azon kérelmet terjesztette polgármesterünk elé, hasson oda, hogy a hus és borfogyasztási adó a jövőben házilag kezeltessek. Polgármesterünk, kinek ezéltudatos buzgalmanak mindenki elismeréssel adakozik, kijelentette, hogy a házi kezelés megvalósításáért a lakosság érdekében mindent meg fog tenni. Mindenekelőtt a kiegyezést kísérli meg s ha ez sikerül, a házi kezelés elől ezzel minden akadály elhárított. A küldöttséggel ezen ügy elintézése után még hosszasan beszélgetett a polgármester, s csak ezután távoztak azt a tudatott vive magukkal, hogy polgármesterünk még a legnehezebb akadályokat is iparkodni fog elhárítani. csak hogy a házi kezelést már a jövő költségvetési évben életbe léptethesse.

— **Széchenyi pasa levele.** A szabadkai önkéntes tűzoltó testület, mint ismeretes Széchenyi pasát disztagjává választotta, s a disztagságról szóló okmányt most küldte el neki Konstantinápolyba. Széchenyi pasa a disztagsági okmányt kísérő levélre a következő levelet küldte Venczel Lajosnak, az önkéntes tűzoltók parancsnokának Németországból.

Em (Németország) 1903. július 17.

Tisztelt parancsnok ur! Hosszabb betegsége után itt tartozkodom, Konstantinápolyból még június havában ide érkeztem s itt kaptam kezeimhez becses levelét. Midőn örömet és legforróbb köszönetemet fejezem ki a szives megtiszteltetésért, egyuttal értesitem hogy találmányainak ismertetését az Élet és Vagyon című szaklepleban nagy érdeklő végig olvastam s különösen érdekelt kitűnő életmentési találmánya, melynek biztos sikert jósolok. Midőn szoraimat zárom, fogadja tisztelt parancsnok ur szívélyes üdvözetemet, melylyel maradok tisztelő bajtársas Széchenyi pasa, altábornagy, a konstantinápolyi tűzoltó ezred főparancsnoka, Ó Felsége a Szultán főhadsegéde.

— **Ruffi Pál búosúzása.** Ruffi Pál tegnap még Szabadkán időzött. Este a Bárány vendégfogadó éttermében lakoma volt a tiszteletére, a melyen résztvett Schmausz Endre főispán is. Ott voltak a Fehér Kereszt Egylet tagjai is. A gyermekvédelem hivatott apostola ma reggel utazott Szabadkáról Friesz dr., a gyermekmenhely igazgató főorvosának kíséretében Ó-Becsére, ahol a gyermekelepet fogja felülvizsgálni.

— **Eljegyzés.** Lukácsy István, földéaki jegyző, eljegyezte Eckert Erzsike kisasszonyt, Bács-Petrovaszellóról.

— **Életmentés.** Izgalmaz jelenetnek voltak tanui ama utasok, kika napokban a Jolánka csavargózással Kameniczáról Ujvidékre igyekeztek. A hajó már induló félben volt, midőn az első osztály utasai rémulten

vették észre, hogy a közelben levő fürdőkabin egy kiálló gerendáján horgászó szerb fiu elszédül és bukik be a vízbe. A szegény fiu már jó sok vizet ihatott, midőn a hajó derék kapitánya, Lingauer Andor utána ugrott és a partra kivitte. Miután máskorraalapos tanácsokkal látta el, az utasok élénk éjzenzése zsviódása mellett visszatért a hajóra ahol mosolyogva említette, hogy még egy, és meglesz a tuat.

— **Az aratók sztrájkja.** A honvédhuzsárság és, Szalay Mátvás főkapitány vezetése mellett rendőrségünk kivonult Bács-topolyára és a szabadkai határba, hogy a sztrájkoló aratók között mindenféle garázdálkodásnak elejét vegye, ami sikerült is. Most minden nyugodt, s amint értesülünk rendőrségünk holnap már bevonul a városba.

— **Mukedvelői előadás a Színházban.** A »szabadkai kath. legényegylet« müpártoló bizottsága a legutóbbi gyűlésen tervezetbe vett egy nagyobb szabásu mukedvelői előadást. A buzgó ifjak elkövetnek mindent, hogy az előadás minél szebb és élvezetesebb legyen. Az ifjuság élén Kersch Mihály egyesületi elnök áll, a ki fáradhatatlan buzgalommal vezeti mindenben az ifjakat. A folyó év szeptember havában tartandó ezen mukedvelői előadáson szinre kerül Géczy István 1000 forinttal kitüntetett népszinműve, a »Gimesi vadvirág« mely mondhatni lehet a népszinműveknek egyik fénylő csillaga. A szindarab betanítására Boji Lajos az egyesület szép tehetségű rendes tagja vállalkozott, aki fáradságot nem ismerve működik, hogy a n. é. közönséget teljesen kielégítse. A szerepek már ki is vannak osztva, még pedig olyan kezekbe, hogy a legkisebb is kitűnő lesz. A szükséges jelmezeket az egyesület ujonnan csináltatja meg. Megjegyeztetik, hogy a tiszta jövedelemből jótékony célra is fog bizonyos összeg fordítatni. Rendezőség.

— **Keresztény fogy. szövetkezet az adai szállásokon.** Tegnap vasárnap, azaz e hó 19-én nyilik meg sok vajudás után az adai szállásokon az első keresztény fogy. szövetkezet 64 taggal.

— **A zental mezőgazdasági és iparkiallítás** megnyitása augusztus hónap 15-ikén délelőtt 9 órakor lesz. Az ünnepekre szóló meghívók kibocsátása folyamatban van. A kiállítás háziipari osztályán állandóan működésben lesz egy háziipari tanfolyam, a földmivelségi miniszter által országsszerte szervezett tanfolyamok mintájára hol a vidéken honos háziipari tárgyak készítés módját mutatják be, egy szövöszéken pedig a Bácskában divó szerbszöttes készítését mutatják be. A kiállításon az országos selyemtenyészési felügyelőség tanulságos kiállítással vesz részt, ami nagyban hozzájárul a vidék amugy is emelkedő selyemtenyészéséhez. A kiállítás főbejratának igen szép függő keramit-lépcsözete szintén érdekes. A kiállítás tartama alatt augusztus 20-án Szegeden kezdődő és Zentán folytatódó iparos kongresszus iránt az egész kamara területén igen élénk az érdeklődés.

— **Az egyetemi hallgatók »szabadkai köre.«** Palicson augusztus hó 8 án a nagyvendéglő táncztermében szegénysorsú tagjainak segélyezésére zártkörü táncvigalmat rendez. Személyjegy: 2 kor. családjegy; 5 korona (3 személyre). Jegyek előre válthatók a rendező bizottság tagjainál, továbbá Szilberleitner Ferencz úr gyógyszerházában és Palicson a fürdőpénztárnál. Felülfizetéseket, tekintettel a jótékony célra, köszönettel fogad a rendezőség. Kezdeté este 1/2 9 órakor

Villamos közlekedésről éjjelre is gondoskodva van.

— **A hőség első áldozata.** Már négy nap óta tikkasztó a hőség, de ma már szinte elviselhetetlenné vált, a hőmérő déli 12 órakor 40 fokos hőséget jelzett, a mely csak a késő délutáni órákban kezdett enyhülni néhány fokkal. Hogy a kánikula tetőpontját érte el, azt nem csak a hőmérő, hanem a nap hevőnek hatása az emberi szervezetre is mutatja, mert minden második ember kinzó főfájásról panaszkodik, sőt ma délelőtt már emberéletben is kárt tettek a nap tüzelő sugarai. A kelebai szőlőkben egy szőlőművelőnek teljesen egészséges 4 éves gyermekét néhány pillanat alatt megölte a nap-szúrás és a kis halott hozzátartozói sírva hozták a városba egyetlen gyönyörűségüket a ki az imént még vidáman játszadozott a a szőlős kert forró homokjában.

— **Kérelem hatósági támogatásért.** Dr. Wosinszky István a sopronmegyei Balf kénes gyógyfürdő tulajdonosa a polgármesterhez intézett kérelmében városunk törvényhatósági bizottságától a nehéz kórosok (epileptikusok) részére épített gyógy- tan- és nevelő intézete támogatását kéri hivatkozva az intézmény humanisztikus céljaira és az intézeti ellátás csekély évi díjára, a mely beleértve az ápolási és neveltetési költségeket mindössze 500 koronában van megállapítva.

— **Névmagyarosítás.** Zeitler Jakab helybeli máv. vonatmálhászó és kiskoru István fia vezetéknevüket belügyminiszteri engedéllyel »Czegledi«-re változtatták.

— **Elbocsátás a város kötelékéből.** Gyulafy Sándorné volt szabadkai I. körű, jelenleg ó-kanizsai lakos kérvényt adott be a városi tanácshoz, melyben a város kötelékéből való elbocsátását kérelmezte.

— **A liba pásztor-leány látomása.** Eszékről írják: Urnap előestéjén Josipováciban Pnitovce mellett egy 11 éves szlaven leány libákat őrzött. Hazament, elmondta a falubeli lakosoknak, hogy megjelent neki a Szűz Mária és pedig az erdő határában lévő széles árokban. A kis leány elbeszélésének híre gyorsan elterjedt és a csoda hírére nagy néptömeg gyűlt össze és zarándokolt oda a környékből, sőt Stajersországból és Boszniából is. Ma éjjel nagy néptömeg gyűlt össze azon a helyen, melyet a libapásztor-leány a csoda megjelenése helyének jelölt meg. Az árok hosszában állott a nép égő gyertyával és a zavaros, iszapos árokvízbe néztek és abba kezüket és arcukat mosták. Sokan oly extázisba estek, hogy elájultak. A libapásztorleány azt állítja, hogy minden éjjel beszél Szűz Máriával és azt mondja, hogy ő a Lourdesi csodatevő Szűz, kit onnan elűztek és aki jégveréssel fenyeget. Az hírlik, hogy az említett helyen kápolnát akarnak emelni. Djakovár hatósága egy átiratot intézett Eszék város tanácsához, melyben közli a várossal a djakovári püspök véleményét, mely szerint a látomás minden alapot nélkülöz és azért megtiltja, hogy ezentul bárki is oda zarándokoljon. A leányt orvosi megfigyelés alá veszik. Hasonló látománya volt néhány év előtt egy sertés pásztornak a dautovai határban, hová felső Bácskából seregestől özönlött a nép, — s legjobb dolguk volt a vendéglősöknek kik ott sátor korcsmát nyitottak. A fiut Császka érsek költségén Kalocsára vitték, s ott gondos oktatásban részesül.

— **Az újvidéki gyermekbarátok egylete** arra való tekintettel, hogy a multkori népünnepélynek a rossz időjárás miatt nem

volt meg az az anyagi sikere, amely minél több szegény gyermek felruházását tenné lehetővé, elhatározta, hogy aug. 20-án, Sz. István ünnepén teljesen új műsoru és sok látványossággal egybekötött mulatságot rendez.

— **A keresztény szövetkezetek köréből.** A keresztény szövetkezetek központi kötelékébe újabban a következő bács-bodrog megyei községek léptek be: Magyar-Kanizsa, Ó Kanizsa, Zenta-Felsőhegy, Temerin és Ada

— **Középitkezés.** Adán, 16.616 korona költséggel közvágóhidat építenek. Az ajánlatok július hó 28-áig nyújtandók be a községi előjárósághoz.

— **A bajai kereskedelmi és iparbank** megvette a Hoffenreich-féle bajai gyógyszer-tárt és azt saját számlájára fogja folytatni.

— **Villa telek szabályozása.** Dr. Reiszner Lajos, a palicsi villája melletti utvonallal szabályozása és parkirozása alkalmából azon kérelemmel fordult a tanácshoz, hogy a villa telek szabályozási vonala tüzességé ki.

— **A részeg fürdővendég.** Ma délután Bezzeg szabólegény pityókos állapotban kirándult Palicsra és a hideg fürdőbe ment megfürdeni. Midőn máj. messzire jutott a parttól, működni kezdett a borgőz és elkábulva bukott a víz alá. A körülötte fürdőzők rögtön észrevették, hogy baj van és kiáltozni kezdtek segítségért, mire az uszómester azonnal csónakra ugrott és a fuldoklóhoz evezett a kit eszméletlen állapotban tett a csónakra és kiszállította a fürdőházba, a hol csakhamar magához térítették.

— **Orpheum az Otthon kávéházban.** A kánikulai hőség daczára is megtelik most esténként az Otthon kávéház tágas helyisége mivel a közönség minden rétegében érdeklődést keltett a »Figaro Szinpad« néven jelenleg ott működő daltársulat. Csupa ügyes és élvezetes piéce-ből van összeállítva az érdekes műsor, a melynek fővonzóerejét Szücs Lacinak a társulat igazgatójának — kinek terjedelmes szép bariton hangja van — jóízű magyar dalai és couplói képezik. Az igazgatón kívül három dal és couplet énekesnő, egy rendkívül ügyes nőimitator jó komikus és kitűnő technikájú karmester buzgólkodnak a közönség szórakoztatásán.

— **Anyakönyvi hírek.** *Meghaltak* Molnár Béla 3 hó, Joó Károly 2 év, Kopunovits Eszter 21 nap, Kovács Éva 2 órás, Hajós Rezső államvasuti szertári díjnok, Konta Rezső lelencz 4 év, Rausch Margit 1 hó, Maliszák Ilona 1 év. Tumbász Márkné Vojnic P. Erzsébet 38 év, Nagy Béla 5 év, Üveges Domonkos 10 év, Sztantics Katalin 10 hó, Horváth István 7 nap, Probojosevics Manó 9 hó, Zvekan Kázmér 63 év, Elek Pál 5 nap, Milyacskó János 81 év, Farkas Matild 17 hó. Született 31, 14 fiu, 17 leány. Eljegyzés Radicsevics Károly Andrasics Rózát, Patocs Bódog Orbán Irmát, Aradszky Gergely Mily Lyubiczát. Házasság: Keserű Máté Kiss Juliával, Szárics Arzén Pertics Veronát.

A papa agóniája.

Tegnap óta a pápa végső küzdelmeit folytatja a halállal. Már az este teljesen elvesztette eszméletét és erői is folyton fogynak. Lapunk zártáig nem jött hír az elkerülhetetlen katasztrófa bekövetkezéséről.

Visszaélés a kóserhussal.

A zsidó hitközség vallásosabb tagjai már régebben hangoztatták annak a szükségét, hogy miként a többi nagyobb hitközségeknél, úgy a szabadkainál is, azokban a mészárszékekben, a melyek kóserhus kimérésével vannak megbizva, a hitközség előljárósága ellenőrző közegeket alkalmazzon, hogy így ne legyen kitéve a kóserhus fogyasztó közönség annak hogy 10—12 krral drágábban fizesse meg azt a húst, a melynek csak a neve kóser de senki se törődik vele, hogy a vallás által előirt minőségben legyen áruba bocsájtva. Szabadkán két husvágó van megbizva az árusítással, a kik közül az egyikről nyilvánvalóan bebizonyult, hogy a piaci husvágóktól és más mészárosoktól vásárolt húst mért ki kóserhus gyanánt.

A hitközségi előljáróság részéről rögtön intézkedés történt, hogy az özv. Pollákné elárúsítási engedélye megvonassók és a kóser hus mérését jelző tábla levétessék.

Remélhető, hogy az előljáróság saját kárán okulva, most már eleget fog tenni a hitközségi tagok indokolt kérelmének, miáltal a hasonló eseteknek egyszersmindenkorra elejét vehetné.

Törvénykezés.

Drága üvegszilánk.

A két Govorkovits testvér már évek óta engesztelhetetlen haraggal viseltettek egymás iránt. Az egyik testvér Márton ez évi február hó 15-én arra járt, a hol a gyűlött testvér Márk lakik és mikor elment a ház előtt nem álhatta meg, hogy valamiképen kifejezést ne adjon a kitörő indulatának és pusztá ököllet háromszor rávágott az ablak üvegre, úgy hogy az csörömpölve hullott szerte a szobában, a melyben a gyűlött testvér Mariska nevű fiatal leánya tartózkodott. Az egyik üvegszilánk beleröpült a leányka szemébe és oly súlyosan megsebesítette, hogy csak hosszas és gondos kórházi ápolás folytán sikerült a leánykát megmenteni szemévilágának elvesztésétől.

A súlyosan megsebesült leány atyja feljelentette az indulatos testvért, a kinek súlyos testi sértésért leendő vád alá helyezését kérte az ügyészség.

A kir. törvényszék szüneti büntető tanácsa ma tárgyalta a fenti bűnügyet Kovács Gyula dr. elnöklete alatt Szavazó bírák Ernuszt Gyula és Fábian Aladár dr. jegyző Pánczél Zoltán voltak.

A bizonyítási eljárás befejezése dr. Jóczits Milorád alügyész vád és dr. Singer Simon ügyvéd védő beszéde után a törvényszék vádlottat gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétségében mondotta ki bűnösnek és ezért 8 napi fogházra és 1 napi elzárásra átváltoztatható 20 korona pénzbüntetésre ítélte. Ezenkívül 400 korona kártérítési összeg és az összes felmerült bűnügyi költségek megfizetésében lett elmarasztalva.

A kir. ügyész a büntetés súlyosbitása végett, vádlott és védője pedig a bűnügyi költségek és a kártérítés összegének megállapítása ellen jelentettek be felebbezést.

Magzatelhajtás.

A másik bűnügy: Sándor Péterné Tuske Julia és Lakos Imréné Szabó Teréz magzatelhajtási ügye volt, kik közül II. rendű vádlott a vád szerint I. rendűnek pálinkában feloldott aloet adott be, minek következtében ennek magzatát elhajtotta. A zárt tárgyalás

után a bíróság kihirdette az ítéletet, mely szerint az okozati összefüggés a bizonyítás során nem lévén megállapítható, vádlott a vád és annak következményei alól felmentett. A kir. ügyész az ítéletet megfellebbezte.

SZINHÁZ.

— Szabadkai zeneszerző diadala. Nagy feltűnést keltett a színi évad vége felé Geiger A. Mór zeneszerzőnek Udvari kaland című, nagyszabású vig operettje, melyet először Temesvárott, majd a fővárosban adtak elő. A zeneszerző most Zilahy, aradi színiigazgatótól a következő levelet kapta:

Kedves Geiger ur,

Szíves sorait vettem és sietek válaszolni.

Az operettet az őszi idényben fogom színre hozatni, azonban már Makón betanítottam és ott előadtam. Az aradi téli szezon első operettje ez lesz.

Szívélyes üdvözléssel
tiszteletölje

Zilahy Gyula.

Ezen alkalommal említetjük meg azt is hogy az Udvari kalandból a vadászdal megjelent a Zenélő Magyarországon és a Magyar Zenegyöngyökben ugyancsak ezen operettből a Cica kettős.

Közgazdaság.

Időjárás. (A központi meteorológiai intézet távirati jelentése.) E hó 21-dikére meleg derült időjárás várható.

Az idei termés megyénkben.

A gazdasági tudósítók jelentése szerint a búzában a terméshozam közepesnek, néhol jó közepesnek mondható. A rozsban a terméshozamot ugyanilyennek minősítik.

Az árpában a szemképződés a nagy meleg miatt nem volt egyenletes néhol sok a szorult szem. Egyes helyeken az esőzések miatt megsárgult sőt egészen barna lett.

A zab már jól bent van az érési stádiumban és az utóbbi időkben sokat javult. Szalmája magas, kalásza szép fürtös. A termés kilátás nagy átlagban jó közepesnek mondható.

A repce terméshozama jó közepesnek mondható.

A tengeri már címerét tolja. A termés kilátások sokat javultak, s ha az időjárás továbbra is kedvező lesz, igen jó termésre lesz kilátás.

A burgonyában a gumók ugy minőség mint mennyiség tekintetében igen szép kilátásra nyújtanak reményt.

A kerti veteményeket helyenkint rovarok és férgek károsítják, A káposzta igen jó, a hernyók azonban sok helyen pusztítják.

A dohány néhol elmaradt. Helyenkint már bogázzák.

A cukorrépában a rovarok és férgek okoznak érzékeny kárt. A takarmány réparól ugyanez mondható sőt helyenkint gyökérrohadást is észlelnek.

Gabonatözsde.

Budapesti gabonatözsde.

Bő kínálat és tartózkodó vételkedv mellett elkelt 10.000 mm. buza 5—7.5 fillérig olcsóbb áron.

A többi terményekben nem volt üzlet.

A határidő-üzletben jobb külföldi aratási

hírekre, buza, roza és zab lanyhult, míg tengeri a nagy hőség és esőhiány miatt szilárdult — Az általános forgalom mérsékelt maradt.

	Kezdete	Változás
Buza májusra	—	—
Buza okt.-re	715	712—714
Buza ápr. 1904	759	737—739
Rozs	—	—
Rozs okt.-re	614	615—614
Rozs	—	—
Zab májusra	—	—
Zab	—	—
Zab okt.-re	528	530—528
Tengeri májusra	—	—
Tengeri júliusra	638	636—635
Tengeri aug.-ra	631	635—633
Tengeri májusra	514	511—512
Repce aug.-ra	11.35	11.35—11.45
Repce	—	—

Helyi gabona árak:

Mérsékelt kínálat és ugyanoly vételkedv mellett mindössze 3—400 mtm. új buza került forgalomba 6.40—50 koronás áron. Régi búzát 7.— koronáért vásárolták.

Zabban szintén gyöngye kínálat fejlődött és elkelt 300 mtm 6.70 koronáért.

Tengeri élénken lett kínálva és tartózkodó vételkedv mellett prima minőségűt 6.30 és defekt árut 5.50 koronáért vásárolták.

Felelős szerkesztő:

DUGOVICH IMRE.

NYILTTÉR*)

Nyilatkozat.

Latincsics János budapesti lakos aláírással a B. H. f. évi július hó 19-iki számában megjelent nyilttéri közleményre vonatkozó-

*) E rovat alattiakért nem felelős a Szerk.

lag csak annyit jegyeztünk meg, hogy miután Latincsics János, mint egy »Szerb Kör« elnöke a Bácsmegyei Napló f. hó 7-iki számában megjelent közlemény vádjára, mely első sorban nem párbajjal intézendő el, egy szóval sem válaszol, mi nyilttéri közleményére, mint első sorban magyar hazafiak egyáltalában nem reflektálhatunk, már csak azért sem mert látjuk, hogy az egész eljárásnak nincs más tendenciája, mint párbajjal való terrorizálás.

Szabadka, 1903. július 20.

Dr. Völgyi János,
Kozla András,
Gruber Gyula,
Tóth István,
Oszter Péter.

HIRDETÉSEK.

Kladek Kázmér

diszszoba festő és mázó Szabadkán
Bercsényi-utca, 669. szám.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, a legkényesebb izlésű szobák, vendéglők és termek festését — enyv, olaj, vagy tempera kivitelben

jutányos árak mellett.

Olvasd!

Olvasd!

ENGL ADOLF

varrógép-kerékpárraktára és házi sürgöny (villamos osengetyű) installáló intézete.

Szabadkán, Kossuth-utca

a „Pest szálloda“-nak és dohány nagytözsdeinek átellenében.

elsőrendű varrógépet — részletfizetésre is, és a cöntinens legjobb kerékpárját, a „Styriat“, a melynek főképviseelője, egyszersmind Szabadka és a megye nagyobb területére.

Különösen felhívja a hölgyközönség figyelmét műhímzőgépekre, a melyekkel bármilyen komplikált mintájú hímzést művésziösen lehet előállítani.

Minták és gépek bármikor megtekinthetők és szaktanítás INGYEN.

Bevezet házi sürgönyöket (villamos osengőket és elfogad mindennemű e szakba vágó valamint bármilyen gépjavitást, lelkiismeretesen, pontosan és olcsón.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

SÜRGÖNY-CZIM: AJANLJA A DÚSAN FELSZERELT

DÁNIEL SZABADKA CSERÉPKÁLYHA- ÉS CEMENTÁRÚ RAKTÁRÁT

DANIEL JÓZSEF Szabadka

CSERÉPKÁLYHA-KÉSZITŐ
ÁLLANDÓ MONTARAKTÁR
BATTHÁNYI-UTCZA, CSAJKÁS-FELE HÁZ

ELVÁLLAL MINDENFÉL E SZAKMÁBA VÁGÓ MUNKÁT.